

Spis treści

WPROWADZENIE

Bliska historia – historia obok (<i>Przemysław Wiszewski</i>)	11
---	----

CZĘŚĆ I. PERSPEKTYWA

ROZDZIAŁ 1

(Trans)narodowe, krzyżujące się, zaplątane... historie społeczności (<i>Przemysław Wiszewski</i>)	17
1.1. Perspektywa narodowa	17
1.2. Wspólnoty poprzez czas	19
1.3. O kim piszą historycy	21
1.4. „Krzyżująca się” historia	23
1.5. Wielość grup, różne więzi – jedna historia	25

ROZDZIAŁ 2

Historia, naród i narodowa historia – perspektywa antropologiczna (<i>Jarosław Syrnnyk</i>)	28
2.1. Między oczywistością i niejednoznacznością	28
2.2. Historia historii	31
2.3. Posumowanie i wnioski	44

ROZDZIAŁ 3

<i>Regiuncula Hexapolis Lusatia Superior</i> . Górne Łużyce oczami Czechów, Niemców, Polaków i łużyckich Serbów (<i>Jan Zdichynec</i>)	49
3.1. Związła charakterystyka regionalnej historii Górnych Łużyc od średniowiecza do współczesności	52

3.2. Współczesna perspektywa serbołużycka, niemiecka i polska	66
3.3. Perspektywa czeska	72
3.4. Podsumowanie	78

ROZDZIAŁ 4

Spojrzenie z zewnątrz. Niemieckojęzyczne dziejopisarstwo o historii Królestwa Węgier w wiekach średnich (<i>Daniel Bagi</i>)	85
4.1. Henryk z Mügeln	88
4.2. Ottokar Styryjski	91
4.3. Jakob Unrest	93
4.4. Między kulturami	94

CZĘŚĆ II. BLISKA (NIE)POTRZEBNA HISTORIA?

ROZDZIAŁ 1

Czy historie regionu i lokalności może tworzyć historyk? (<i>Przemysław Wiszewski</i>)	103
1.1. Historyk wobec wiedzy lokalnej	103
1.2. Zawodowiec i amator	105
1.3. Historia/historie lokalna i regionalna	106
1.4. Granice w czasie i przestrzeni	109
1.5. Odbiorca	114
1.6. Rola zawodowego historyka	115

ROZDZIAŁ 2

Po co komu wiedza o średniowiecznym osadnictwie na Śląsku? (<i>Dagmara Adamska</i>)	120
2.1. Źródła i metody badań. Możliwości i ograniczenia	121
2.2. Czy są jeszcze niewykorzystane pola badawcze?	124
2.3. Model i mikrohistoria	126
2.4. O pożytkach z badań nad wiejskim osadnictwem	128
2.5. Podsumowanie	139

ROZDZIAŁ 3

Nie tylko drogowskaz. O (niewykorzystywanym) potencjale dawnych map w regionalistyce. Przykład pomorski (<i>Radosław Skrycki</i>)	144
3.1. Konserwatyzm w czytaniu drogowskazów	144

3.2. Skąd się wzięły dawne mapy?	146
3.3. Czy dysponujemy?	149
3.4. Potencjał dawnej mapy	153
3.5. Podsumowanie	160

ROZDZIAŁ 4

O potrzebie badań regionalnych ze szczególnym uwzględnieniem Górnego Śląska (<i>Antoni Barciak</i>)	163
4.1. Historia regionalna i lokalne – główne problemy	163
4.2. Historia Górnego Śląska. Uwarunkowania	168
4.3. Górnos Śląska historia regionalna. Zarys problematyki	173
4.4. Perspektywy i wyzwania	180

CZĘŚĆ III. PRAKTYKI OTWIERANIA PAMIĘCI

ROZDZIAŁ 1

Historia w przestrzeni publicznej (<i>Joanna Wojdon</i>)	187
1.1. Dla ludzi. Historia jako towar. Historycy biznesmeni	188
1.2. Przez ludzi. Historia zbiorowo pisana. Każdy jest historykiem	193
1.3. O ludziach. Historia zaniedbanych, zmarginalizowanych, innych. Kto nie ma historii?	195
1.4. Z ludźmi. Użytkownicy historii	197

ROZDZIAŁ 2

Czy narracje muzealne są zakorzenione w badaniach nad historią lokalną? Przykład Centrum Historii Zajezdnia we Wrocławiu (<i>Wojciech Kucharski</i>)	201
2.1. Muzea historyczne nowego typu	201
2.2. Centrum Historii Zajezdnia – historia projektu	205
2.3. Wystawa „Wrocław 1945–2016” w Centrum Historii Zajezdnia a badania nad historią lokalną	208
2.4. Podsumowanie	215
Aneks	224

ROZDZIAŁ 3

Historia mówiona a badania regionalne (<i>Katarzyna Bock-Matuszyk</i>)	227
3.1. <i>Oral history</i> jako źródło i metoda badań	227
3.2. Regionalne projekty historii mówionej	229
3.2. Podsumowanie	234

ROZDZIAŁ 4

<i>Terra, quae cognoscitur</i> . Nowa Marchia w działaniach Stowarzyszenia Historyczno-Kulturalnego „Terra Incognita” w Chojnie (<i>Michał Gierke</i>)	236
4.1. Terra Incognita	236
4.2. „Rocznik Chojeński”	238
4.3. Serie wydawnicze	240
4.4. Konferencje i projekty	243
4.5. <i>Terra, quae cognoscitur</i>	245

PODSUMOWANIE

Region i lokalność – dwie twarze bliskiej historii (<i>Przemysław Wiszewski</i>)	253
1.1. Historia lokalna i regionalna – dlaczego nie zachwyca	253
1.2. <i>Cuius regio?</i> Dzieje Śląska jako społeczności	255
1.3. Śląsk ojczysty... Lokalności słabo poznane	260
1.4. Dla kogo piszemy bliskie historie	263
Aneks	265
INDEKS RZECZOWY	269